

A Debreceni Ítéltábla az Oppenheim Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME, ügyintéző: dr. Farkas Zsolt Tamás ügyvéd) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME., Cg...., adószáma: ...) felperesnek-, a Halmos Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME, ügyintéző: dr. Halmos Tamás ügyvéd) által képviselt I. RENDŰ ALPERES NEVE (I. RENDŰ ALPERES CÍME., Cg...., adószáma: ...) I. rendű, a DR. BACSA JUDIT ÜGYVÉDI IRODA (FÉL CÍME, ügyintéző: dr. Bacsa Judit ügyvéd) által képviselt II. RENDŰ ALPERES NEVE (II. RENDŰ ALPERES CÍME., Cg...., adószáma: ...) II. rendű, a dr. Németh Alice kamarai jogtanácsos által képviselt III. RENDŰ ALPERES NEVE (III. RENDŰ ALPERES CÍME, Cg...., adószáma: ...) III. rendű, a IV. RENDŰ ALPERES NEVE (IV. RENDŰ ALPERES CÍME, Cg...., adószáma: ...) IV. rendű, a V. RENDŰ ALPERES NEVE (V. RENDŰ ALPERES CÍME., Cg...., adószáma: ...) V. rendű, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Adó- és Vámigazgatósága (FÉL CÍME, ügyintéző: dr. Czimre Mónika kamarai jogtanácsos) által képviselt VI. RENDŰ ALPERES NEVE (VI. RENDŰ ALPERES CÍME) VI. rendű, a VII. RENDŰ ALPERES NEVE (VII. RENDŰ ALPERES CÍME., Cg...., adószám: ...) VII. rendű, és a Dr. Spisák Béla Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME, ügyintéző: dr. Spisák Béla ügyvéd) által képviselt VIII. RENDŰ ALPERES NEVE (VIII. RENDŰ ALPERES CÍME, Cg...., adószám: ...) VIII. rendű alperesek ellen adásvételi szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében, a Nyíregyházi Törvényszék 2016. november 16-án meghozott - és a 2017. február 14-én jogerőre emelkedett 8.G.15-16-040107/28. számú végzéssel kijavított - 8.G.15-16-040107/21/II. számú ítélete ellen a felperes részéről 24. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán indult, megismételt másodfokú eljárásban - a 2018. szeptember 19-én megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű és II. rendű alpereseknek személyenként 1 905 000 (Egymillió-kilencszázötezer) Ft, a VIII. rendű alperesnek pedig 952 500 (Kilencszázötvenkettőezer-ötszáz) Ft másodfokú perköltséget.

Kötelezi továbbá a felperest, hogy fizessen meg az állam javára - a székhelye szerinti adó- és vámigazgatóság felhívásában megjelölt módon és számlára - 2 500 000 (Kettőmillió-ötszáz ezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A felperes a Nyíregyházi Törvényszékhez (a továbbiakban: elsőfokú bíróság) 2015. május 7-én benyújtott, az eljárás során módosított keresetében az I. rendű alperes mint eladó, és a II. rendű alperes mint vevő között 2015. március 9-én létrejött, az INGATLAN-ra vonatkozó adásvételi szerződés érvénytelenségének a megállapítását és az eredeti állapot helyreállítását, a III-VIII. rendű alpereseket pedig mindezek túrésára kérte kötelezni, elsődlegesen „A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról” szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 49. §-ának (5)

bekezdése, másodlagosan pedig „A Polgári Törvénykönyvről” szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:95. §-a alapján.

Az elsőfokú bíróság a 2016. január 13-án meghozott, 39. sorszámú végzésével a felperes elsődleges [a Cstv. 49. §-ának (5) bekezdésére alapított] kereseti kérelme tárgyában a pert „A polgári perrendtartásról” szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) 158. §-ának (1) bekezdése alapján - a perindítási határidő elmulasztása miatt - megszüntette. A felperes részéről előterjesztett fellebbezés alapján eljáró Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta, a jogerős végzéssel szemben a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelmet elbíráló Kúria pedig a jogerős végzést hatályában fenntartotta.

A felperes másodlagos - a Ptk. 6:95. §-ára alapított - kereseti kérelme tárgyában folytatódó eljárásban az I-II., V. és VIII. rendű alperesek az ellenkérelmeikben a kereset elutasítását kérték, elsődlegesen a felperes keresetességi jogának hiánya miatt.

Az elsőfokú bíróság az alpereseknek a felperes keresetességi jogának hiányára történt hivatkozását megalapozottnak találta és a 2016. november 16-án meghozott 8.G..... számú ítéletével a felperes másodlagos keresetét elutasította, amely döntését elsődlegesen azzal indokolta, hogy a perben rendelkezésre álló adatok alapján a felperesnek a mások között létrejött szerződés eredményes megtámadásához fűződő közvetlen jogi érdekeltsége - ezáltal a keresetességi joga - nem volt megállapítható.

Emellett az elsőfokú bíróság hivatkozott arra is, hogy az adott esetben a Ptk.-nak a szerződések semmisségére vonatkozó szabályai egyébként sem voltak alkalmazhatók, mivel a felperes a másodlagos kereseti kérelme indokaként olyan jogszabálysértéseket jelölt meg, amelyek a Cstv. 49. §-ának (5) bekezdésére alapított elsődleges kereseti kérelme érdemi elbírálása során lettek volna vizsgálhatók.

Annak következtében azonban, hogy a felperes a Cstv. 49. §-ának (5) bekezdésében megállapított perindítási határidőt elmulasztotta, erre már nem kerülhetett sor.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben annak hatályon kívül helyzését és - a jogi érdekeltségének fennállására figyelemmel - az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

A fellebbezést elbíráló Debreceni Ítéltábla a felperes fellebbezését megalapozatlannak találta és a 2017. szeptember 21-én meghozott .../9. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az ítélet indokolásában levezetett számítás alapján megállapította, hogy érdemben helyes az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy az esetleges eredményes perlés a felperes hitelezői igényének kielégítésén nem változtatna, a per eredménye a felperes jogaira közvetlen kihatással nem lenne, ezáltal pedig az adott esetben a keresetességi jogát megalapozó jogi érdekeltsége valóban hiányzik.

A jogerős ítélet ellen a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem alapján eljáró Kúria a 2018. május 22-én meghozott .../13. számú végzésével az ítéltábla jogerős ítéletét hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

A Kúria megállapítása szerint az ítéltábla téves számítás eredményeként jutott arra a következtetésre, hogy a perben szereplő ingatlanak a felperes részéről megjelölt irányáron (550 000 000 Ft) történő újraértékesítése a felperes hitelezői igényének kielégítetlenségén nem változtatna.

A helyes számítás szerint ugyanis a felperes által hivatkozott értékesítési adatok mellett elérhető bevételből 218 104 227 Ft a felperes hitelezői igényének a kielégítésére lenne fordítható, amely megalapozza a perindításhoz szükséges jogi érdekeltségét, ezáltal pedig a keresetességi jogát.

Arra hivatkozással azonban, hogy a jogerős ítéletet meghozó ítéltábla - eltérő jogi álláspontja miatt - nem vizsgálta a kereset elutasításának az elsőfokú ítéletben rögzített további elutasítási okát, a

Kúria az 1952. évi Pp. 275. §-ának (4) bekezdése alapján - a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett - a másodfokú bíróságot utasította új eljárásra és új határozat hozatalára azzal, hogy „a megismételt eljárásban a másodfokú bíróságnak mindezek figyelembevételével kell elbírálnia a felperes fellebbezését”.

A megismételt másodfokú eljárásban a felperes a fellebbezését azzal a pontosítással tartotta fenn, hogy amennyiben az ítélőtábla lehetőséget lát a másodlagos kereseti kérelmének a másodfokú eljárásban történő érdemi elbírálására, úgy a másodfokú eljárásban is fenntartja az elsőfokú eljárásban előterjesztett, azonban az elsőfokú bíróság részéről mellőzött bizonyítási indítványait.

Az I-II. és VIII. rendű alperesek a fellebbezési ellenkérelmeikben továbbra is az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltség fizetésére kötelezését kérték.

A VI. rendű alperes a másodfokú tárgyaláson előterjesztett ellenkérelmében ugyancsak az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte azzal, hogy perköltséget a felperestől nem igényelt, a vele szemben előterjesztett perköltség igénynek pedig az elutasítását kérte.

A megismételt másodfokú eljárásban a ZRT. 2018. augusztus 27-én bejelentette, hogy az V. rendű alperessel 2017. október 6-án kötött engedményezési megállapodás alapján megszerezte az V. rendű alperesnek az I. rendű alperessel szemben fennálló és az I. rendű alperes felszámolója által nyilvántartásba vett követeléseit. Erre tekintettel kérte, hogy az ítélőtábla engedélyezze számára az V. rendű alperes jogutódjaként történő perbelépését.

Az ítélőtábla felhívására a felperes akként nyilatkozott, hogy a ZRT.-nek az V. rendű alperes jogutódjaként történő perbelépéséhez nem járul hozzá. Erre tekintettel az ítélőtábla a 2018. augusztus 30-án meghozott .../7. számú végzésével a ZRT. perbelépés engedélyezése iránti kérelmét elutasította.

A fellebbezés nem megalapozott.

A megismételt másodfokú eljárásban az ítélőtábla a Kúria .../13. számú végzésében tett megállapításokhoz kötve volt.

Ezért az új másodfokú eljárásban a felperes fellebbezését már abból kiindulva kellett elbírálnia, hogy a még el nem bírált másodlagos kereseti kérelem tekintetében fennáll a felperes keresetőségi joga, ezért annak hiányára az elsőfokú bíróság tévesen hivatkozott az ítélete indokolásában.

Figyelemmel továbbá arra, hogy a Kúria az általa meghozott végzés 27. bekezdésében „a kereset elsőfokú ítéletben rögzített további elutasítási okának” vizsgálatát írta elő a másodfokú bíróság számára, az új eljárásban az ítélőtáblának azt kellett vizsgálnia, hogy helytálló-e az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, miszerint a Ptk.-nak a semmisségre vonatkozó szabályai az adott esetben nem alkalmazhatók, tekintettel arra, hogy azok a jogszabálysértések, amelyekre a felperes a másodlagos kereseti kérelmét alapította valójában a Cstv. értékesítésre vonatkozó szabályainak a megsértését jelentették, amely jogsértésekkel összefüggésben a Cstv. speciális szabályokat állapít meg, így kizárt a Ptk. semmisségre vonatkozó általános szabályainak az egyidejű alkalmazása.

Ezzel összefüggésben pedig az ítélőtábla a következőket állapította meg:

A felperes a Ptk. 6:95. §-ára alapított, másodlagos kereseti kérelmét azzal indokolta, hogy „a jelen esetben a felperes szerint az adásvételi szerződés három okból is sérti a Cstv. különböző olyan rendelkezéseit, amelyek nem az értékesítés formájára (módjára és nyilvánosságára) vonatkoznak” (2015. június 4-én keltezett keresetlevél III. pont).

Ezek a konkrét jogszabálysértések pedig a felperes előadása szerint a következők voltak:

- a) a legnagyobb vételár elérésére vonatkozó felszámolói kötelezettség megsértése - a Cstv. 49. §-a (1) bekezdésének sérelme,

- b) a hitelezői választmány rendelkezése ellenére történő értékesítés - a Cstv. 49. §-a (2) bekezdésének sérelme,
- c) a hitelezői választmány értesítésének mellőzése - a Cstv. 49. §-a (2) bekezdésének sérelme (2015. június 4-én keltezett keresetlevél III/A., III/B., III/C. pontjai).

Emellett azonban a felperes a keresetlevelében azt is kérte, hogy az elsődleges keresete alapjául megjelölt jogszabálysértéseket - a Cstv. 49. §-ának (5) bekezdése alkalmazhatóságának bármely körben fennálló hiánya esetére figyelemmel - a bíróság a másodlagos kereseti kérelme részének is tekintse (2015. június 4-én keltezett keresetlevél 12. oldal utolsó bekezdés).

Ezek a jogszabálysértések pedig a következők voltak:

- a felszámoló az ingatlant alapvetően hiányos információk mellett hirdette meg - a Cstv. 49. §-a (1) bekezdésének sérelme,
- a felszámoló az ingatlan értékesítésére vonatkozó pályázat értékeléséről és annak eredményéről a hitelezői választmányt nem tájékoztatta - a Cstv. 49/A. §-a (2) bekezdésének sérelme,
- a pályázati kiírás feltételeinek semmibe vétele - a Cstv. 49. §-a (1) bekezdésének és 49/A. §-a (1) bekezdésének sérelme,
- az ingatlant terhelő szolgalmi jog pályázati kiírásban való feltüntetésének elmaradása - „A felszámolási eljárásban az adós vagyontárgyainak nyilvános értékesítésére vonatkozó részletes szabályokról, továbbá a felszámolás számviteli feladatairól szóló 225/2000. (XII.19.) Korm. rendelet módosításáról” szóló 237/2009. (X.20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 2. §-a (3) bekezdésének sérelme,
- a Kormányrendelet 4. §-ának (2) bekezdésébe foglalt rendelkezések megsértése.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra annak vizsgálata során, hogy az elsőfokú bíróság a Ptk. semmisségre vonatkozó szabályai alkalmazásának kizártságára hivatkozással helyesen utasította-e el a felperes másodlagos kereseti kérelmét, a felperes által a keresetlevelében megjelölt valamennyi jogszabálysértést figyelembe vette, illetve értékelte.

Ennek eredményeként pedig az ítéletábra azt állapította meg, hogy a felperes által megjelölt jogszabálysértések kivétel nélkül olyan szabályszegések voltak, amelyek a felszámoló által megkötött szerződésnek a Cstv. 49. §-ának (5) bekezdésére alapított megtámadása esetén lennének vizsgálándók.

Annak következtében azonban, hogy tekintetben a felperes a Cstv.-ben megállapított perindítási határidőt elmulasztotta, erre tekintettel pedig a bíróság a Cstv. 49. §-ának (5) bekezdésére alapított elsődleges kereseti kérelme vonatkozásában a pert jogerősen megszüntette, az általa megjelölt jogszabálysértések érdemi vizsgálatára már nem kerülhetett sor.

Ezzel összefüggésben az ítéletábra rámutat arra, hogy a bíróságok által kialakított ítélkezési gyakorlat szerint a Cstv. 49. §-ának (5) bekezdése a Ptk.-ban meghatározott megtámadási lehetőségeken felül biztosít megtámadási jogot az érdekelt fél részére, ezért nem kizárt, hogy az arra jogosult a Cstv. 49. §-ának (5) bekezdésében foglaltakon felüli, a Ptk.-n alapuló semmisségi okra hivatkozással terjesszen elő keresetet.

Abban az esetben azonban, ha a keresetet előterjesztő által előadottak tartalmukban a Cstv. 49. §-ának (5) bekezdésében foglaltaknak felelnek meg, úgy a Ptk. szabályai alapján a kereset nem vizsgálható.

Nincs ugyanis arra lehetőség, hogy a Cstv. 49. §-ának (5) bekezdésében előírt jogvesztő határidő elmulasztása után, az abban meghatározott törvényi tényállásban foglalt magatartás megvalósulása alapján, a Ptk.-ban megjelölt érvénytelenségi okokra hivatkozással támadja valaki a felszámoló által megkötött szerződést (EBH2013.G.5., Kúria .../9., BH2013.73.).

Egységes a bíróságok gyakorlata a tekintetben is, hogy a Cstv. 49. §-ának (5) bekezdésében található „az értékesítés formáira vonatkozó rendelkezés” kifejezés nemcsak a pályázat vagy árverés, mint

értékesítési forma betartásának kötelezettségét foglalja magában, hanem azt is, hogy a felszámolónak a választott értékesítési forma törvényben foglalt valamennyi szabályát be kell tartania.

Ebből következően pedig a felszámoló által megkötött szerződés a Cstv. 49. §-ának (5) bekezdése alapján akkor is megtámadható, ha annak megkötése során a felszámoló részéről bármelyik értékesítési formára vonatkozó részletszabály megsértésére kerül sor (EBH2013.G.5.).

Az adott esetben pedig a felperes által, a másodlagos keresete alapjaként megjelölt jogszabálysértések kivétel nélkül a Cstv.-ben, illetve a kormányrendeletekben megállapított értékesítési részletszabályok - felperes részéről állított - megsértéséből származó jogszabálysértések voltak, ezért a különböző jogcímekre alapított kereseti kérelmek közötti tartalmi azonosság az adott esetben megállapítható volt.

(A felperes a keresetlevelében az általa megjelölt valamennyi jogszabálysértés kapcsán maga is a Cstv., illetve az értékesítés részletszabályait tartalmazó kormányrendeletek valamely konkrét rendelkezésének a megsértésére hivatkozott.)

Mindezekre tekintettel az ítéletábra megállapította, hogy helyes az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy a felperes másodlagos kereseti kérelme azért (is) alaptalan, mert az abban megjelölt jogszabálysértések a Ptk.-nak a semmisségre vonatkozó szabályai alapján érdemben nem vizsgálhatók.

Ezért az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét az 1952. évi Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés eredménytelen maradt, ezért a felperes az 1952. évi Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján egyrészt a megismételt másodfokú eljárással felmerült, az ügyvédi munkadíjból származó költségét is maga köteles viselni.

Köteles továbbá megtéríteni az I-II. és VIII. rendű alpereseknek a két másodfokú eljárással összefüggésben felmerült, a jogi képviselőik ügyvédi munkadíjából származó perköltségét, amelynek összegét az ítéletábra „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (1), (2), (5) és (6) bekezdéseiben, valamint a 4/A. §-ban foglaltak alapján az első másodfokú eljárással összefüggésben a korábbi határozatában foglaltakkal azonos összegben, a megismételt másodfokú eljárással összefüggésben pedig az I. és II. rendű alperesek esetében személyenként bruttó 635 000 Ft-ban, a VIII. rendű alperes esetében pedig bruttó 317 500 Ft-ban állapította meg.

(A megismételt másodfokú eljárásban ellenkérelmet előterjesztő VI. rendű alperes a felperestől perköltséget nem igényelt.)

„Az illetékekről” szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 74. §-ának (3) bekezdése alapján irányadó „A költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban” című 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdésében, a 15. §-ának (1) és (3) bekezdéseiben, valamint az 1952. évi Pp. 78. §-ának (1) bekezdésében foglaltak alapján a felperes köteles továbbá megtéríteni az államnak az illetékfeljegyzési joga folytán a megismételt másodfokú eljárásban le nem rótt, az Itv. 46. §-ának (1) bekezdésében meghatározott mértékű, feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Debrecen, 2018. szeptember 19.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos s.k. előadó bíró, Cogoiné dr. Boros Ágnes s.k. bíró

A kiadmány hitelél:

- kiadó -